

Journal of Environmental Research and Public Health, 16(15), 2693. doi:10.3390/ijerph16152693.

6. Acuna, V., Datry, T., Marshall, J., Barcelo, D., Dahm, C. N., Ginebreda, A., ... Palmer, M. A. (2014). Why Should We Care About Temporary Waterways? *Science*, 343(6175), 1080–1081. doi:10.1126/science.1246666.

7. Larned, S. T., Datry, T., Arscott, D. B., & Tockner, K. (2010). Emerging concepts in temporary-river ecology. *Freshwater Biology*, 55(4), 717–738. doi:10.1111/j.1365-2427.2009.02322.x.

8. Eng, K., Wolock, D. M., & Dettinger, M. D. (2015). Sensitivity of Intermittent Streams to Climate Variations in the USA. *River Research and Applications*, 32(5), 885–895. doi:10.1002/rra.2939.

9. De Vries, S.B., Hoeve, J., Sauquet, E., Leigh, C., Bonada, N., Fike, K., Dahm, C., Booij, M.J. & Datry, T. (2015) Characterizing spatial and temporal patterns of intermittent rivers. EGU General Assembly Conference Abstracts, 17, 1961.

10. Kriauciūnienė, J., Kovalenkoviienė, M., & Meilutytė-Barauskienė, D. (2007). Changes of the Low Flow in Lithuanian Rivers. *Environmental Research, Engineering and Management*, 2007. No.4(42), P. 5-12.



УДК 502.7:581.4:581.5:631.95:632.51

ЕКОЛОГІЧНЕ ЗНАЧЕННЯ ЧУЖОРІДНИХ РОСЛИН У КОНТЕКСТІ ВИМОГ МІЖНАРОДНОГО ЕКОЛОГІЧНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Н. М. Прокопів

Прикарпатський національний університет ім. Василя Стефаника

вул. Галицька, 201, м. Івано-Франківськ, 76008, Україна

e-mail: plohanska_n@ukr.net

Тенденції зростання кількості заносних рослин, розширення спектру їх місцезростань все частіше обговорюються на міжнародних конференціях та наукових форумах [1, 2]. На території України процес адвентизації флори прогресує, що проявляється у збільшенні темпів занесення, поширення і ступеня натуралізації видів. Зміни, які відбулися у природньому середовищі в результаті посиленого впливу адвентивної флори, засвідчили згубний характер впливу цих процесів на розвиток біорізноманіття і акцентували світогляд міжнародної громадськості щодо розгляду даної тематики.

Однією із біологічних загроз за даними «Концепції біологічної безпеки держав-учасниць СНД» є неконтрольоване вивільнення або розповсюдження живих організмів, для яких невстановлений механізм впливу на екосистему. Ця загроза зумовлює необхідність побудови ефективної системи біологічної безпеки не тільки в окремих країнах, а й в загальносвітовому масштабі.

Конвенція «Про біологічне різноманіття» (КБР), підписана в 1992 р. у Ріо-де-Жанейро, ратифікована Україною у 1994 р. являється найважливішим міжнародним юридичним документом щодо збереження біорізноманіття та проблеми інвазій чужорідних видів. У статті 8 (h) зазначеного документу йдеться про те, що кожна сторона, наскільки це можливо і доцільно «запобігає впровадженню чужорідних видів, які загрожують екосистемам, місцям мешкання або видам, контролює або знищує такі чужорідні види»



[3]. Конвенція «Про охорону дикої флори і фауни та природних середовищ існування в Європі», яка ратифікована Україною в 1999 р., розглядає питання щодо зупинення та попередження інвазій, контролю над інвазійними чужорідними видами. Європейською стратегією з інвазійних чужорідних видів, яка чинна з 2003 р., запропоновано головні заходи щодо відновлення видів та природних середовищ, які зазнали несприятливого впливу інвазійних чужорідних видів. У 2010 р. основними напрямками, які обговорювались на 10 Конференції Сторін були питання управління природними територіями, які потребують особливої охорони, задля збереження біорізноманіття.

В Україні перша згадка про біологічні інвазії у контексті збереження біорізноманіття наведена у Законі України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України», прийнятому лише у 2010 р. [4]. Але проект Національної стратегії щодо інвазійних чужорідних видів запропоновано провідними науковцями ще у 2003 р. Варто визнати, що в Україні не усвідомлені до кінця загрози, які пов'язані з інвазійними видами [5]. Слід віддати належну увагу зусиллям вчених, які науково-популярними публікаціями привертають увагу населення до небезпеки чужорідних оселенців.

Україна, як Договірна Сторона Конвенції ООН про біорізноманіття та Бернської конвенції зобов'язана проаналізувати європейську політику, яка ведеться щодо інвазійних чужорідних видів та якнайшвидше приступити до її втілення.

Література:

1. Конференция Сторон Конвенции ООН О биоразнообразии. Решение X/31. Особо охраняемые природные территории. А. Стратегии активизации действий. В. Вопросы, требующие большего внимания [Электронный ресурс]. – 2010. Режим доступа: <http://www.cbd.int/decision/cop/default.shtml?id=12297>.
2. Конференция Сторон Конвенции ООН О биоразнообразии. Решение X/38. Инвазии чужеродных видов: А. Инвазии чужеродных видов, интродуцированных как домашние животные, аквариумные и террариумные виды и в качестве живой наживки и живого корма. В. Прочие вопросы, связанные с инвазивными чужеродными видами [Электронный ресурс]. – 2010. Режим доступа: <http://www.cbd.int/decision/cop/?id=12304>.
3. Конвенція про охорону біологічного різноманіття // Відомості Верховної Ради України. – 1994. – № 49. – Ст. 433.
4. Закон України «Про основні засади (стратегію) державної екологічної політики України», від 21 грудня 2010 року № 2818-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2818-17>.
5. Бурда Р. І. Інтеграція контролю інвазійних чужорідних видів та системи управління природно-заповідним фондом // Екосистеми, їх оптимізація та охорона. Сімферополь: ТНУ, 2014. Вип. 10. С. 208–220.

